

Až 80% rodinám v núdzi sa dá pomôcť a predísť tak odňatiu detí do ústavnej starostlivosti

Bratislava 16. Novembra 2021- Zhoršujúca sa epidemická situácia sa výrazne odráža na ekonomike. Mnohí ľudia prišli v dôsledku pandémie o prácu a dostali sa do situácie, kedy hrozí odobratie detí z rodiny do ústavnej starostlivosti. Od začiatku pandémie Úsmev ako dar pomohol opakovane viac ako 2800 rodinám v núdzi, aby deti zostali so svojimi rodičmi. Pre deti a rodičov predstavuje náročná situácia psychickú záťaž, s ktorou sa vysporiadávajú s odbornou pomocou. Rodiny v núdzi môžete podporiť finančnou [zbierkou](#).

S pandemiou žijeme už viac ako 20 mesiacov. Úzkosť a strach sa za tie mesiace stali bežnou súčasťou našich slovníkov v dôsledku nárastu duševných problémov u ľudí. Mnohí ľudia pociťujú strach o rodinu a blízkych, či strach a neistotu z ekonomickej a spoločenskej situácie na Slovensku. Rápidne vzrástol počet ohrozených rodín v núdzi, ktorým hrozí strata strechy nad hlavou. Podľa údajov Svetovej banky sa do chudoby môže prepadnúť až 450 tisíc Slovákov.

Úsmev ako dar eviduje 100% nárast rodín s maloletými deťmi pred pandémie, ktorým z dôvodu straty zamestnania živateľov a samoživiteľov hrozí bezdomovectvo. Pomocnú ruku sa Úsmev ako dar snaží podať každému, no ich kapacity na to už mnohokrát nestačia. Od začiatku pandémie kontinuálne pomáhajú viac ako 2800 rodinám. Nejedná sa pri tom o pomoc len finančnú, rodinám pomáhajú sprístupňovať zdravotnú starostlivosť, či lieky. Ďalším príkladom je pomoc so stravou, ktorú majú žiaci zo sociálne slabších rodín na školách zadarmo formou obedov, no pre zavreté školy im museli rodičia hradiť stravu na vlastné náklady. Aj **vďaka donorom sa Úsmevu podarilo rozdať viac ako 30 000 teplých obedov.**

Z dôvodu zatvorenia prevádzok prišlo o prácu približne 80 rodičov – klientov Úsmevu ako dar –, z toho 40 z nich na Východe Slovenska. Mnohých sa vďaka pokrývaniu nákladov na rekvalifikáciu podarilo zamestnať v úplne novom odbore. Príkladom je mama, ktorá si popri práci ako upratovačka spravila pedagogické minimum a dnes úspešne pracuje ako učiteľka v materskej škole.

„Mnoho rodín sa trasie v základoch, reálne prichádzajú o prácu, o svoje bývanie. Boja sa, že sa nedokážu dostatočne postarať o svoje deti, že ich nedokážu zabezpečiť základné životné potreby. Vtedy nastupuje pocit beznádeje, úzkostné poruchy, depresie. Kríza sa tak ešte viac prehľbuje a rodiny sa dostávajú do situácie, kedy im hrozí vyňatie dieťaťa. Systematicky pomáhame rodinám, aby mali s deťmi naplnené základné životné potreby, povzbudzujeme a snažíme sa im ukázať, že každá situácia má východisko,“ povedal **Jozef „Jogo“ Mikloško, predseda Úsmev ako dar.**

Kľúčový problém je bývanie

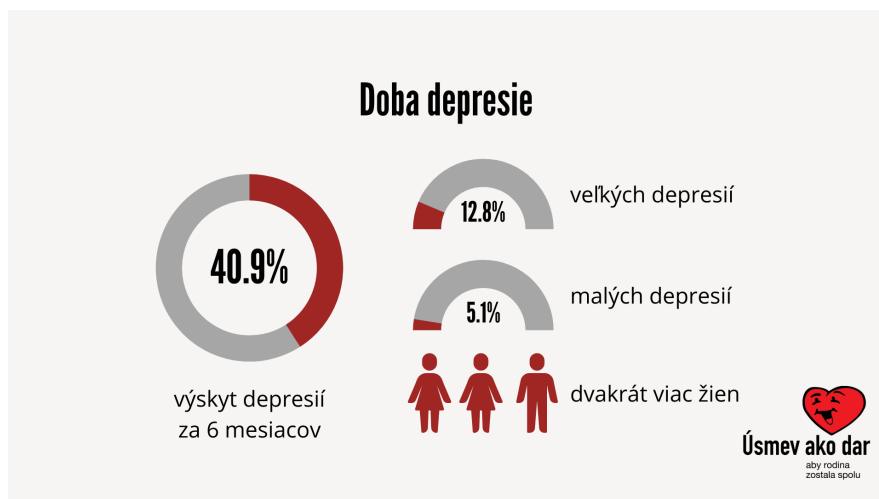
Na Slovensku je dlhodobý problém s bývaním pre sociálne slabšie rodiny a rodiny v núdzi. Kapacity pobytových zariadení a dostupného sociálneho nájomného bývania sú nedostatočné. V Bratislavskom kraji je síce dostatočný počet voľných bytov na prenájom, cenovo sú však pre mnohé rodiny nedostupné. Rodiny v núdzi si tieto byty nemôžu finančne dovoliť a vzdialená je im aj vidina vlastného bývania. **Úsmev ako dar získal financie na projekt HOUSING FIRST**, ktorý predstavuje unikátny integrovaný model skutočnej prevencie a riešenia spoločenskej výzvy bezdomovectva rodín s maloletými deťmi.

Projekt je založený na princípe komunálneho koncentrovaného bývania a vychádza z tzv. housing-first systému, kedy sa ľuďom bez domova poskytne stabilné bývanie ako prvý krok znovu začlenenia do spoločnosti. Cieľom tohto projektu je v prvom rade poskytnúť ohrozenej rodine s deťmi bezpečný domov na dôstojnej úrovni a pomôcť tak celej rodine zostať pokope. Slúži ako prevencia pred vyňatím detí z rodiny a umiestnením do centra pre deti a rodiny. Zároveň sa vďaka projektu zefektívni poskytovanie podporných služieb, či už sociálne, psychologické, pedagogické či právne.

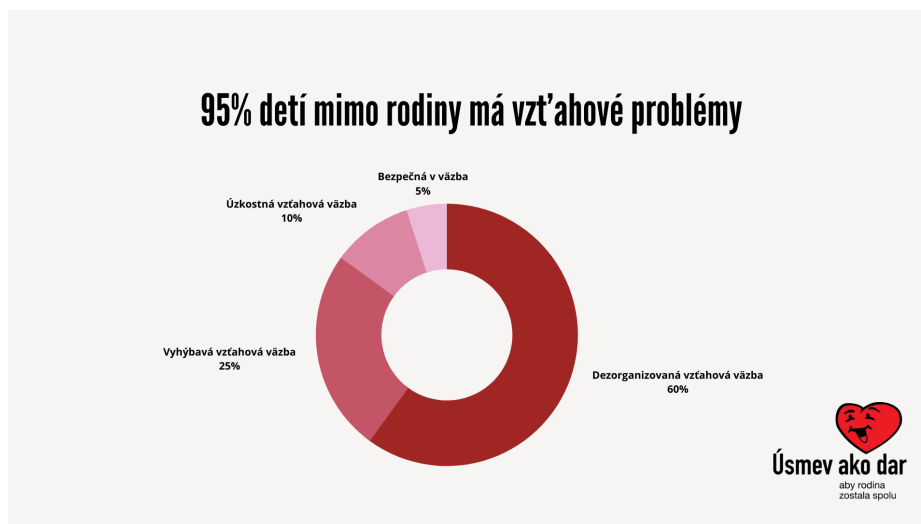
Úsmev ako dar je momentálne lídrom v sociálne nájomnom bývaní na Slovensku. Riešenia ponúkajú aj na politickej a legislatívnej úrovni. Pre príklad je dobré uviesť, že **180 detí v ústavnej starostlivosti počas dvoch rokov stojí štát 6,6 miliónov eur, zatiaľ čo s odborným sprevádzaním stojí rovnaký počet detí spoločnosť 1,7 milióna eur.**

Psychické zdravie Slovákov je nalomené

Negatívny dopad má situácia na psychické zdravie ohrozených rodín, kvôli čomu sa zhoršuje aj ich zdravotný stav. Až 80% chorôb má totiž psychosomatický pôvod. Za posledných 10 mesiacov sa u každého piateho človeka vyskytli psychické problémy. Výskyt depresie vzrástol na 40.9%, pričom postihuje ženy až dvakrát častejšie ako mužov.

„Neistota a časté zmeny spôsobujú stres, zvyšujú sa úzkostné a depresívne stavy, vyhrocujú sa konflikty. Vážnym problémom sa stáva osamelosť. Preto sme boli počas pandémie stále v prvej línii a neraz sme boli jediným reálnym kontaktom našich klientov. Dúfame, že sa situácia zmení, ale sme pripravení pokračovať v doterajšom nasadení,“ priblížila situáciu **psychologička Magda Biznárová**, ktorá spolupracuje s Úsmev ako dar.

Vypočujme si ich spoločne

Príbehy rodín v núdzi a detí, ktoré museli ísť do detského domova pre zlú sociálno-ekonomickú situáciu, je až príliš veľa a v spoločnosti sú častokrát prehladané. Preto sa v spolupráci s Úsmev ako dar rozhodli mnohé známe tváre prepožičať svoju tvár deťom, aby bolo ich príbeh skutočne počuť.

„Je veľmi veľa rodín, ktoré sú rozdelené kvôli ekonomickým podmienkam a myslím, že sa o tom málo hovorí. Ľudia majú často predsudky a myslia si, že deti idú do domov len preto, že ich rodičia sú nezodpovední a nejakým spôsobom vinní. A pritom aj oni sami sa či už vplyvom generačných návykov alebo okolnosťami dostanú do situácie, kde s tými deťmi nemôžu byť. Nech sú rodičia akýkoľvek, pre deti sú vždy tí najkľúčovejší,“ hovorí **Adela Vinczeová**.

Úsmev ako dar dlhodobo spája darcov s tými, ktorí pomoc najviac potrebujú. Zapojiť do zbierky sa môže ktokoľvek v akejkol'vek sume, všetky finančné dary sú distribuované tak, aby boli využité čo najzmysluplnejšie. 120 zamestnancov a 300 dobrovoľníkov prispievajú ku lepšej budúcnosti detí z rodín v núdzi.

Do kampane sa zapojila aj moderátorka **Simona Simanová**. „Deti milujem a myslím si, že sú to najdôležitejšie na svete. Ak majú deti problémy preto, že systém u nás nefunguje tak, ako by mal, treba to riešiť a treba, aby sa o tom rozprávalo. Iba tak sa to dokáže zmeniť.“

Svoj názor na problematiku má aj herec **Števo Martinovič**. „V prvom rade ide o deti a deti z neúplných rodín. Myslím si, že je potrebné komunikovať túto problematiku vždy a znova. Stále sa tu skloňuje pojem tradičná rodina, ale musíme si dať pozor, pretože je tu aj veľa netradičných rodín – rozpadnutých rodín, sociálne slabších rodín či problematických rodín. A pomoc si zaslúži každá.“

Kampaň si získala priazeň aj úspešných ľudí zo sveta biznisu. **Partner Hillbridges, s.r.o Zuzana Čuvala Bartošovičová** považuje za dôležité, aby sa deťom pomohlo najviac, ako sa dá. „Rodina pre mňa znamená bezpečie a istotu, aby mohli deti spokojne vyrastať a rozvíjať svoju osobnosť a talenty. A zároveň dôveru a lásku, bez ktorých predchádzajúce dve kritéria nemôžu existovať. Na spolupráci s Úsmev ako dar oceňujem, že poskytnuté prostriedky vedia zhodnotiť, a to tým, že vedia, kde je ich najviac treba a že zároveň svojou aktivitou v teréne zabezpečujú, aby neboli vynaložené nazmar a aby ich použitie bolo čo najefektívnejšie.“

Rodiny v núdzi môžeme podporiť vo finančnej zbierke na www.usmev.sk/podporte. Ukážme im spoločne, že sme si ich problémy vypočuli a pomôžeme ukončiť ich zlé sny.

Úsmev ako dar už 30 vykonáva terénnu sociálnu prácu, posilňuje systémovú svojpomoc širokých rodín, pripravuje a sprevádza náhradných rodičov, buduje centrá pre obnovu rodiny a zariadenia núdzového bývania, či domy na polceste pre mladých bez rodinného zázemia, poskytuje opusteným deťom oporné vzťahy, naplňa ich potreby v oblasti voľného času a osobnostného rozvoja, sieťuje kompetentných odborníkov a podieľa sa na tvorbe legislatívnych noriem. Plnohodnotné a harmonické detstvo v kruhu rodiny je nezastupiteľnou hodnotou ako pre každé dieťa, tak pre celú spoločnosť. Táto hodnota si zaslúži našu ochranu a deti, ktorým ju nemôžu sprostredkovať vlastní rodičia, si zaslúžia našu podporu. Programy spoločnosti Úsmev ako dar vznikli a trvajú práve preto, aby podporu deťom a ich rodinám dlhodobo prinášali.